

Svineproducenter taber milliarder

■ **Svineproducenterne taber 47 kr. pr. slagtesvin i år.**

■ **Det presser hele sektoren og koster arbejdspladser og eksportindtægter.**

LARS ATTRUP

lars.attrup@jp.dk

I år får de danske landmænd i gennemsnit et underskud på 47 kr., hver gang de sender en gris til slagteriet.

Det fremgår af nye beregninger fra landbrugets egne økonomer.

De nye tal, som offentliggøres i dag, viser, hvorfor produktionen af slagtesvin i Danmark er under pres i en grad, der får slagteriarbejderne til at overveje frivillig lønnedgang for at

redde deres egne job.

Beregningerne viser, at det i år koster den gennemsnitlige svineproducent 12,48 kr. at producere 1 kg svinekød. Betalingen fra slagterierne ventes imidlertid kun at blive 11,90 kr. pr. kg, hvilket efterlader landmanden med et underskud på 47 kr. pr. gris, når alle omkostninger er afholdt.

Det værste er, at der ikke er tale om et enkeltstående dårligt år. Siden 2003 har landmændene i gennemsnit tabt 56 kr. pr. produceret slagtesvin. Kun i et enkelt år – 2006 – har landmanden været i stand til at tjene penge på svineproduktionen.

»Den dårlige rentabilitet i svineproduktionen medfører, at det er næsten umuligt at få finansieret byggeri af nye stalde. Der bliver stort set

ikke bygget nyt, og gamle stalde tages løbende ud af drift. Bundlinjen bliver en vigende produktion af slagtesvin,« forklarer afdelingschef Finn Udesen, Videncenter for Svineproduktion.

Udviklingen koster arbejdspladser på slagterierne og eksportindtægter fra en sektor, der ellers traditionelt leverer en stor del af nettooverskuddet på den danske handelsbalance.

Et mørkt årti

Efter perioder med store fald har produktionen af slagtesvin det seneste halvandet år været nogenlunde stabil, men den lave rentabilitet hos landmændene gør det til en kamp blot at holde produktionen uændret. Økonomien i svineproduktion har altid været stærkt svingende, men det seneste årti har der været

usædvanligt få lyspunkter for de danske svineproducenter.

»Der har været flere år, hvor den globale høst er slået fejl på grund af klimaskift. Det har fået foderpriserne til stige eksplosivt, mens kødpriserne er blevet holdt nede af vigende efterspørgsel på grund af den økonomiske krise. Sædvanligvis ville sådan en situation få en masse svineproducenter til at stoppe, hvorefter produktionen af kød ville falde og priserne stige. Det er bare ikke sket i særlig høj grad de seneste år, fordi svinebedrifterne i mange lande er blevet så store, at der skal virkelig meget til, før de lukker,« forklarer Finn Udesen.

De danske svineproducenter deltager altså i et usædvanligt langt og brutalt udviklingsløb, hvor de tilmed

er handicappede af at slæbe rundt på en gældsbyrde og et omkostningsniveau i sværvægtsklassen. Danske landmænd er blandt de dygtigste og mest produktive i verden, men også blandt de mest gældsatte. Samtidig belastes landmændenes konkurrenceevne af de høje danske lønninger, skatter og afgifter samt en lang række danske særregler på områder som miljø og dyrevelfærd.

Stort opgør nødvendigt

»Når man ser de nye tal for vores rentabilitet, må man spørge, hvorfor i alverden vi skal lave de slagtesvin, og hvorfor i alverden vi skulle bygge nye stalde. Tallene er katastrofalt ringe. Hvis sektoren skal rettes op, må alle bidrage. Svineproducenterne skal skære omkostningerne endnu længere ned, slagteri-

et skal hæve afregningen, og politikerne skal forbedre rammevilkårene,« mener Henrik Mortensen, formand i Landsforeningen af Danske Svineproducenter.

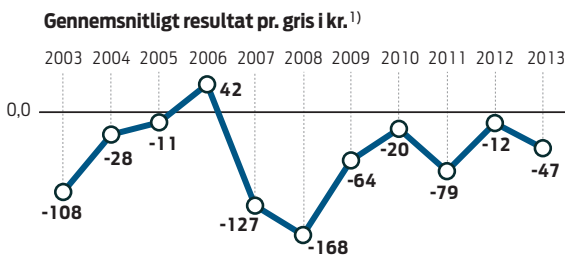
Han tilføjer: »Vi nærmer os et punkt, hvor det bliver nødvendigt at tage et kæmpe opgør med de danske slagteriarbejderes lønninger.«

Lindhart Nielsen, formand for Landbrug & Fødevarer Svineproduktion, påpeger, at den bedste tredjedel af svineproducenterne i år får et resultat på plus 17 kr. pr. gris.

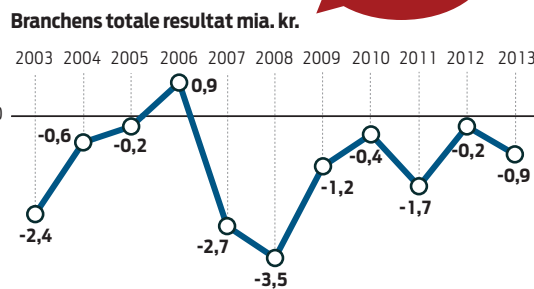
»Det måtte gerne være mere, men det viser trods alt, at det er muligt at tjene penge på svineproduktion i Danmark. Vi har brug for bedre rammevilkår, men må også arbejde intenst på at hæve effektiviteten på en stor del af bedrifterne,« siger Lindhart Nielsen.

Milliardtab på svineproduktion

I 2003 - 2013 har danske landmænd tabt i alt 12,9 mia. kr. på at producere grise. Dette resultatet er beregnet efter afskrivninger, renter og alle andre omkostninger, der knytter sig til produktionen af grise.



¹⁾ Beregnet ved såkaldt integreret produktion, hvor landmanden har både smågrise og slagtesvin.
Kilde: Morgenavisen Jyllands-Postens beregninger på baggrund af data fra Landbrug & Fødevarer



SVINEPRODUCENTER

Økonomi

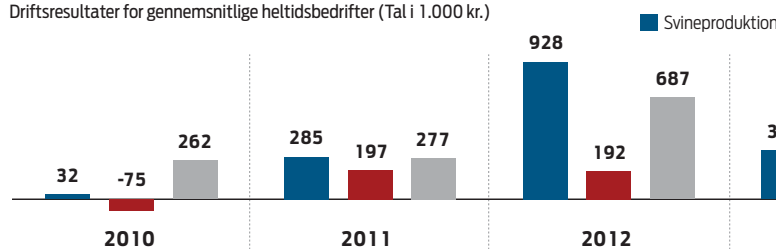
De danske svineproducenter har haft flere år med pæne driftsoverskud på deres samlede landbrugsbedrifter.

Dette skyldes dog især, at svineproducenterne har haft overskud på driften af deres marker eller salg af smågrise.

Når man ser isoleret på økonomien i produktionen af slagtesvin, har den for gennemsnitsproducenten givet underskud i 10 af de seneste 11 år.

Landbrugets indtjening: Nedtur for svineproducenter og fremgang for mælkebønder

Driftsresultater for gennemsnitlige heltidsbedrifter (Tal i 1.000 kr.)



²⁾ 2013 og 2014 er prognose
Kilde: Videncenteret for Landbrug



Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

JP-grafik: JONAS HANSEN

De mest pressede landmænd får et pusterum

■ **Lav rente og høje mælkepriser giver frisk luft til pressede landmænd.**

LARS ATTRUP

lars.attrup@jp.dk

En del af de nødlidende landbrugsbedrifter får i år et tiltrængt pusterum. Den lave rente og de seneste måneders stigende mælkepriser betyder, at nogle af de mest pressede landmænd akkurat kan

få hovedet oven vande.

»Den svageste tredjedel af mælkeproducenterne kan formentlig nå op på et nul-resultat i år,« vurderer chefkonsulent Susanne Clausen, Videncenteret for Landbrug, VFL. Et nul-resultat er dog langt fra tilfredsstillende i et år, hvor mælkeprisen har været historisk høj og renten historisk lav.

»Det ser virkelig svært ud for de mælkeproducenter, der ikke kan lave overskud i

år. På de bedrifter er der brug for dramatiske forandringer,« siger Susanne Clausen.

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, VFL, tilføjer: »Nogle af de nødlidende bedrifter får et pusterum i år og næste år, men det skyldes usædvanligt lave renter og høje salgspriser. De grundlæggende problemer på bedrifterne eksisterer stadig og skal helst løses, inden renten stiger, eller salgspriserne falder,« siger Klaus Kaiser.

Analysen fra VFL indikerer, at omkring 1.710 danske landbrugsbedrifter er potentielt nødlidende. Dvs., at de har en gældsprocent over 70 og ikke er i stand til at skabe likviditetsoverskud under normale "neutrale" konjunkturer. Disse 1.710 bedrifter har en samlet bankgæld på 18,5 mia. kr.

»Halvdelen af de potentielt nødlidende bedrifter drives trods den dårlige økonomi relativt effektivt og er for-

mentlig ikke direkte i farezonen. Den anden halvdel af de potentielt nødlidende bedrifter har lav effektivitet og en bankgæld på 7,5 mia. kr. På disse bedrifter er der virkelig brug for at finde løsninger – også af menneskelige årsager. For der er landmænd derude, som går for lud og koldt vand,« siger Klaus Kaiser.

Efter fem dårlige år har de store mælkeproducenter (240 – 320 køer) i år udsigt til et driftsresultat på 856.000

kr. i gennemsnit. Det er dog værd at bemærke, at landbrugsstøtten udgør 711.000 kr. af dette driftsresultat.

»Erhvervet er stadig helt afhængigt af landbrugsstøtten. Årsagen er, at landmændene gennem mange år har betalt højere priser for landbrugsjord og mælkekvote i forventning om, at produktionen på markerne og i stalderne udløste støtte,« forklarer chefkonsulent Susanne Clausen.